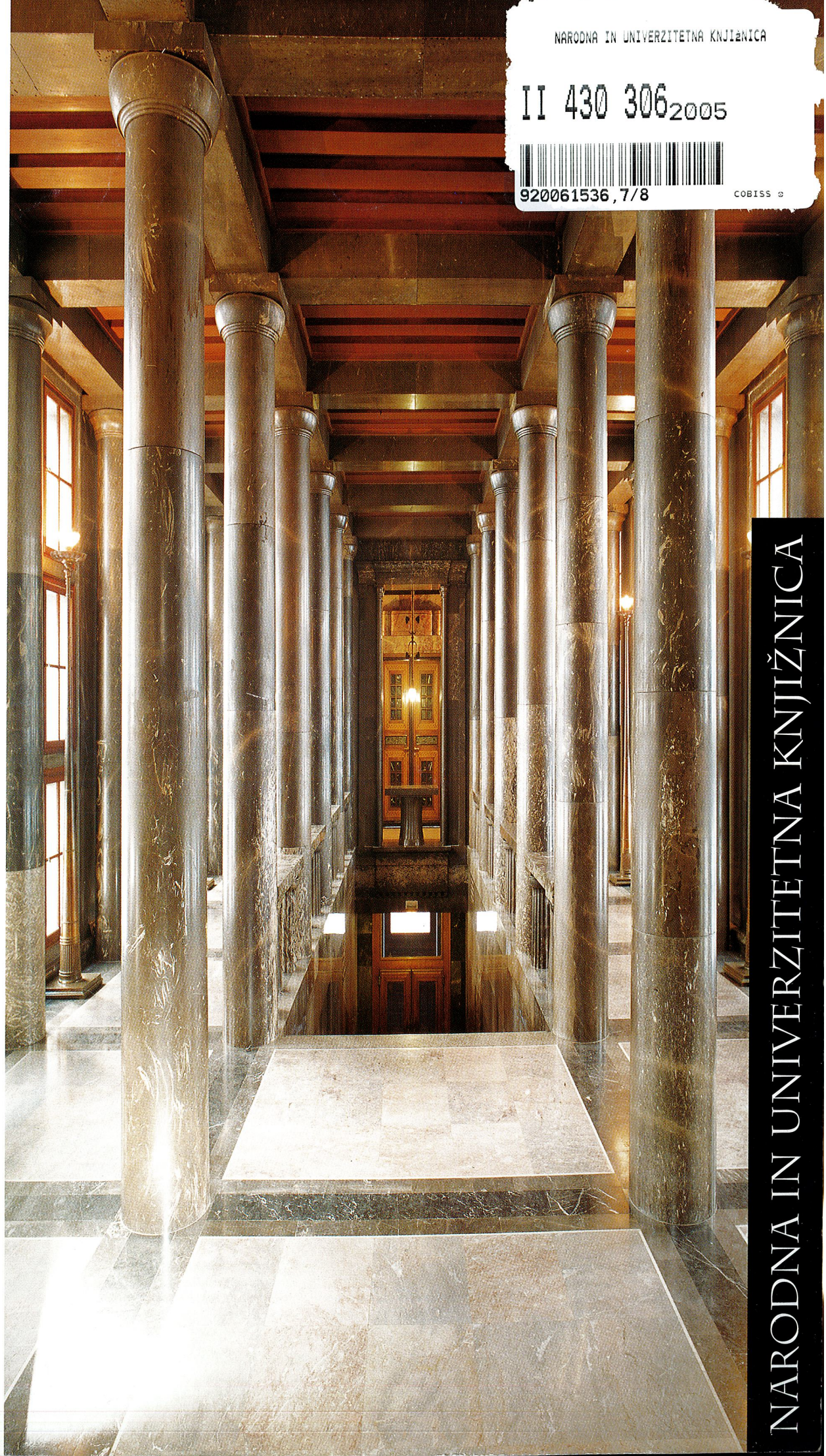

LJUBLJANA

KNJIŽNIČARŠKE NOVICE

LJUBLJANA

7/8

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

II 430 306₂₀₀₅

920061536, 7/8

COBISS

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

KNJIŽNIČARSKE NOVICE

julij-avgust 2005

Knjižničarske novice 15(2005)6
ISSN 0353-9237

Izdala in založila: *Narodna in univerzitetna knjižnica*
Turjaška 1
1000 Ljubljana
telefon (01) 2001 172, 2001 176, 2001 110
<http://www.nuk.uni-lj.si/>

Za knjižnico: *mag. Lenart Šetinc*
Odgovorna urednica: *Helena Drewry*
Uredniški odbor: *dr. Melita Ambrožič, dr. Silva Novljan, dr. Maja Žumer*

Naslovnico oblikoval: *Aleksij Kobal*
Fotografija na naslovnici: *Goran Bertok*
Tisk: Tiskarna Littera picta, d.o.o.

Naklada: 400 izvodov. Naročnino, naročila in odpovedi pošiljajte pisno do 15. januarja za tekoče leto na naslov uredništva. Prejetih tekstov ne lektoriramo in ne honoriramo. Razmnoževanje ni dovoljeno.

Naslov uredništva: NUK, Informacijski center za bibliotekarstvo, za »Knjižničarske novice«, Turjaška 1, 1000 Ljubljana. Prispevke lahko pošiljate tudi na disketah ali po elektronski pošti: knjiznicarske-novice@nuk.uni-lj.si

MEDNARODNA DEJAVNOST

2. EVROPSKA KONFERENCA O KNJIGAH

Porto Karas, Halkidiki,
30. in 31. maj 2005

Konec maja 2005 sem se na povabilo organizatorja udeležila 2. evropske konference o knjigah, ki je potekala ob koncu knjižnega sejma v Solunu. Konferenca sama je oblika dejavnost Večletnega dogovora o sodelovanju na področju knjig in branja (Multiannual Cooperation Agreement in the field of Books and Reading, MCA), triletnega projekta, ki poteka v okviru programa Kultura 2000 in ga financira Evropska unija, koordinira pa Nacionalni knjižni center Grčije. Organizatorji srečanja so špansko ministrstvo za kulturo, združenje italijanskih založnikov (AIE), romunsko združenje založnikov (AER), Evropska federacija knjigotržcev (EBF), Federacija evropskih založnikov (FEP) in Evropski kongres pisateljev (EWC), med mnogimi iniciatorji tega projekta pa tudi Društvo slovenskih pisateljev. Cilj konference je aktivnim udeležencem na področju knjige ponuditi priložnost za izmenjavo idej in izkušenj kot tudi oblikovati predloge za nadaljnje korake na kulturnem in ustvarjalnem področju knjige na nacionalni in evropski ravni.

Naslov letošnje konference je bil »National policies applied in the enlarged European Union targeting the cultural and creative industry of the book sector«. Konferenca je bila razdeljena na tri dele. Prvi, pretežni, del (National policies and measures for the promotion of books and reading) je bil posvečen branju in promociji branja v državah članicah Evropske unije, drugi del je bil

posvečen knjigotrštvu (Data exchange policies in the bookmarket), tretji pa izobraževanju na področju knjige (Training policies: training programmes for book professionals). Sama sem bila s svojim prispevkom z naslovom New ISBN policy and structure. Changes and the efficiency of the system uvrščena v drugi del srečanja.

Konference so se udeležili predvsem predstavniki najrazličnejših ustanov in organizacij, ki se tam, odkoder prihajajo, pretežno ukvarjajo s promocijo knjige in branja, distribucijo knjige in izobraževanjem na tem področju. To so bili predstavniki evropskega združenja založnikov, pa knjigotržcev ter mnogih nacionalnih knjižnih centrov, ki so predvsem predstavili svoje delo in svoje dosedanje, zelo uspešne in odmevne akcije v zvezi z branjem, njegovim širjenjem, predvsem med mladimi ljudmi, pa na moje veliko presenečenje tudi med starejšimi. Prav neverjetno, kako domiselno se v posameznih državah lotevajo tega problema, predvsem pa koliko sredstev in energije temu namenijo. Med poročili držav Zahodne Evrope smo od novih članic Evropske unije slišali le poročilo Poljske. Kot da bi v drugih »novih« državah Evropske unije ne bilo takih in podobnih akcij! Veseli me, da bi tudi Slovenija na tej konferenci imela kaj predstaviti. To sem slišala teden dni kasneje na 3. kongresu slovenskih založnikov v Portorožu (predstavitvi Knjižna čajanka na kongresu Tilke Jamnik in Metke Zver ter Dobro branje – 45 let bralne značke Mance Perko). Temeljito se je bralni kulturi mladih, predvsem vsebinam, ki jih mladi berejo, posvetila Donatella Lombello, predavateljica na Università di Padova, Facolta di Scienze dell'Educazione, hkrati pa je obravnavala tudi naloge in vlogo knjižničarjev v šolskih knjižnicah. Sicer pa je uvodno predavanje imela francoska filologinja in filozofinja Barbara Cassin, ki je predstavila dosedanja prizadavanje za širjenje bralne kulture,

ne samo v Franciji ampak tudi širše v Evropski uniji. Govorila je tudi o zakonodaji na področju knjige v Evropski uniji in Franciji ter poudarila odnos med avtorji in založniki ter povezovanje med državo, knjigarno in knjižnico kot enakovrednimi partnerji.

Tesno sodelovanje med založniki in knjižnicami je razvidno tudi v projektu Google Print. Izraz Google poznamo vsi, manj pa vemo za Google Print, kjer lahko na nam že poznan način iščemo knjige. Narejene so povezave na naslovne strani knjig, na izseke vsebine, kazala, hkrati pa tudi na knjige istega avtorja ali na podobne vsebine. Ob tem se je razvila živahna razprava o avtorskih pravicah. Spregovoril je tudi predstavnik Bibliothèque nationale de France o prisotnosti izvirne francoske knjige in njenih prevodov v svetu in o tem, kaj francoska nacionalna knjižnica naredi na tem področju.

V drugem delu konference je poleg mojega prispevka o novi obliki oznake ISBN, predvsem pa o novi organiziranosti znotraj sistema ISBN, o nujnosti elektronskega komuniciranja v knjižni industriji in kaj so naredili za doseg tega cilja v Združenem kraljestvu spregovoril predstavnik Editeurja Peter Kilborn, o tem kako se v evropske projekte, zlasti pa v Italiji, vključujejo DOI in drugi identifikatorji pa je govoril Piero Attanasio.

V zadnjem delu konference smo slišali predstavnike nekaterih organizacij, ki se ukvarjajo z izobraževanjem za potrebe knjižne industrije v Italiji, Združenem kraljestvu, Franciji in Španiji. Prvi so spregovorili o izobraževanju na področju založništva in knjigotrštva predvsem v smislu vodenja in trženja, drugi so predstavili izobraževanje za založnike oziroma bolj urednike, tretji za knjigarje, medtem ko so četrti predstavili svoj program izobraževanja na daljavo, kjer pa so vsebine izobraževanja bolj prilagojene željam in potrebam vsakega

posameznika. Želje posameznika upoštevajo tudi v Združenem kraljestvu, medtem ko je v Italiji in Franciji tovrstno izobraževanje bolj ustaljeno in manj prilagodljivo.

Konferenco sta zaključila dva pogleda ustvarjalcev. Pogled avtorja, pisatelja je predstavil Hans Peter Bleuel, nemški pisatelj in podpredsednik Evropskega kongresa pisateljev (EWC), ki je predsvem govoril o svobodni ustvarjalnosti umetnika, o njegovem položaju v družbi in o tem, da se ga premalo izkorišča kot glas kulture v političnih odločitvah. O izredno skrb vzbujajočem položaju prevajalcev, zlasti literarnih prevajalcev, v celotni Evropi ne le v Združenem kraljestvu je spregovorila Amanda Hopkinson, direktorica Britanskega centra za literarno prevajanje (BCLT).

Po vsakem sklopu predavanj so sledile razprave na obravnavano temo, ki so se zaključile z naslednjo RESOLUCIJO:

Udeleženci Evropske konference, organizirane v sklopu Večletnega dogovora o sodelovanju na področju knjig in branja ("MCA" - projekt, izveden s podporo programa Evropske unije Kultura 2000), zbrani 30. in 31. maja 2005 v Porto Carrasu na Halkidiki pod okriljem Nacionalnega knjižnega centra Grčije, to je funkcionarji najbolj reprezentativnih evropskih organizacij in predstavniki več kot štiridesetih nacionalnih organizacij, aktivnih na področju knjige in promocije branja, so:

- Zagotovili tesno sodelovanje v okviru akcij, ki tečejo v skladu z dogovorom MCA, prav tako vseh vsebin in akcijskih planov skupnega pomena, to je evropskih in nacionalnih politik, ki so usmerjene v jačanje knjižnega sektorja in promocije branja.
- Ponovno poudarili pomembno vlogo knjižnega sektorja pri oblikovanju, ustvarjanju in širjenju evropske kulture.

- Obvezali so se, da bodo podpirali in krepili cilje Lizbonskih sklepov.
- Izmenjali so izkušnje in razpravljali o priložnostih za uspešen razvoj in rast nacionalnih in lokalnih projektov s ciljem širjenja knjige in branja v Evropi.
- Povabili vse organizacije, ki delujejo v knjižnem sektorju, da se pridružijo projektu MCA in postanejo novi pridruženi partnerji pri izgradnji kar se da široke evropske mreže strokovnjakov na tem področju.
- Obvezali so se, da bodo nenehno izpopolnjevali čezmejne (mednarodne) dejavnosti, to je dejavnosti za pospeševanje branja in akcijske plane, usmerjene v spodbujanje branja v EU.
- Soglašali o nujno potrebnem sodelovanju, da bi izboljšali strokovne smernice in standarde.

Evropsko združenje strokovnjakov na knjižnem sektorju, tj. Evropsko združenje knjigotržcev, Evropski kongres pisateljev in Združenje evropskih založnikov, prav tako druge organizacije, člani, pridruženi partnerji in bodoči sodelavci projekta MCA, ki se zavedajo vloge kulture v EU, kot je opredeljena v 4. odstavku 151. člena Sporazuma in tudi v Evropski ustavi, pozivajo Evropsko komisijo, Evropski parlament in Svet držav članic, da:

- aktivno prepoznajo kulturni in ekonomski pomen knjižnega sektorja,
- zagotovijo sredstva za boj proti funkcionalni nepismenosti,
- pri pripravi kulturnih politik upoštevajo rezultate dela in študij, izvedenih v sklopu programa MCA, in jih nadgradijo z nadaljnjimi raziskavami, pripravo statistik in konkretnih ukrepov za čezmejno (mednarodno) in nacionalno diseminacijo knjig in pospeševanje branja,

- zagotovijo finančna in druga sredstva za izobraževanje in tehnologijo, strokovno usposobljenost strokovnjakov, ki delujejo v knjižnem sektorju, ker so izobraževalni programi neobhodno potrebni za izkoriščanje potencialov te dejavnosti,
- povečajo nivo izvajanja, uporabe in širjenja uspešnih nacionalnih projektov na področju knjige in branja,
- podprejo sprejem standardov za tiskane in elektronske publikacije ter tako zagotovijo v celotni skupnosti knjige v Evropi širjenje in vzpodbudo razvoja standardov za identifikacijo in standardov za metapodatke, ki bi v celoti zadovoljili zahteve evropskega mnogojezičnega knjižnega sektorja,
- upoštevajo specifičnosti kulturnega sektorja knjige ter prilagodijo nadaljnje predloge in postopke za program Kultura 2007 in vse druge relevantne programe EU, da bodo konkretno usmerjeni v knjižni sektor.

Alenka Kanič,
Narodna in univerzitetna knjižnica

PREDSTAVLJAMO VAM

3. KONGRES KNJIGA NA SLOVENSKEM Pogled iz predzadnje vrste

Letošnje srečanje založnikov, knjigotržcev in bibliotekarjev na 3. kongresu Knjiga na Slovenskem je že na začetku kazalo, da bo potekalo po

ustaljenem redu in po nekakšni notranji hierarhiji glede na pomembnost zastopane veje, z založniki kot najpomembnejšimi sogovorniki ter knjigotržci in knjižničarji v ozadju. Letošnja novost je bilo delo po sekcijah in sicer za založništvo, knjigotrštvo in knjižnice, ki naj bi omogočilo bolj vsebinsko delo. Doslej je namreč velika množica govornikov in vsebin onemogočala poglobljeno predstavitev problemov s katerimi se srečujejo posamezni akterji.

V skupnem delu kongresa je, po uvodnih besedah, predstavnik Ministrstva za kulturo dr. Uroš Grilc, v predavanju Državna podpora knjigi od 2003 do 2004, zelo zgoščeno nanizal načine, učinke in perspektive sredstev, ki jih slovenska država namenja nastajanju in življenju knjig. Ob predstavljenih ogromnih sredstvih je bilo razvidno, da se naša država zaveda posebnega pomena knjige. Poseben pomen knjige je rdeča nit vseh treh kongresov, znotraj tega polja gre le za boljši ali slabši izhodiščni položaj, ki ga omogoči država z zakoni in predpisi posamezni veji na drevesu kulture. V svojem videnju problematike založniki nihajo med opredelitvijo knjige kot izdelkom posebnega pomena in predmetom, ki je običajno tržno blago. Tako stališče je razumljivo, saj na eni strani prejemajo državno podporo za izdajanje knjig, na drugi strani pa nastopajo na relativno majhnem in revnem tržišču v hudi konkurenci.

V popoldanskem delu sem se priključila sekciji za založništvo, saj kot referentka za neknjižno gradivo v glavnem sodelujem z založbami in izdajatelji, zato sem ocenila, da je potrebno poznati njihova stališča in probleme. V popoldanskem delu je bil najbolj udaren Rok Kvaternik, založba Rokus, v predavanju Analiza stroškov priprave učbenika in legalnost učbeniških skladov. Postavil je tezo, da so učbeniški skladi v slovenskih šolah avtorsko pravno nelegalni. Hkrati je povedal, da

so učbeniški skladi vendarle odgovor države na predhodno ravnanje založnikov. Intervencija s strani države se ni izkazala v korist založnikov, temveč staršev oziroma potrošnikov in sicer ne glede na njihov gmotni položaj. V tej sekciji je bila pomembna predstavitev dr. Eve Kodrič-Dačić, Slovenska pisna kulturna dediščina in njena skrbnica: Nacionalna knjižnica, ki je še utrdila pomen in poslanstvo nacionalne knjižnice. Drugega dne smo poslušali predvsem povzetke dogajanja dela vseh treh sekcij in strnjene vtise na okrogli mizi Vizija knjige na Slovenskem, ki ni prinesla bistveno novih spoznanj.

Narodna in univerzitetna knjižnica je s svojo aktivno in pasivno prisotnostjo tudi letos nastopala kot sogovornik predvsem z založniki. Skupne točke v centru zanimanja so bile predvsem obvezni izvod, knjižnično nadomestilo in nabava gradiva za knjižnice. Zakon o obveznem pošiljanju tiskov, ki je zastarel, vendar veljaven zakon in nov Zakon o obveznem izvodu publikacij, ki naj bi bil sprejet v letošnjem letu, je bil predmet le načelnih pogovorov, saj založniki tedaj še niso poznali predloga novega zakona, vendar smo govorili o tem, da se bo v prihodnje predmet obveznega izvoda bistveno razširil. Knjiga kot središče si bo odslej delila prvenstvo z elektronskimi publikacijami in drugimi oblikami izdaj. Najbolj bistveno pa je, da je bila izražena naša pripravljenost za vsa pojasnila v zvezi z razumevanjem novih izhodišč, s strani založnikov pa je bilo zaznati samoumevnost po ohranjanju slovenske pisne dediščine v Narodni in univerzitetni knjižnici, kar je dober uvod v sprejemanje in uveljavljanje novega zakona.

Pavla Meglič,
Narodna in univerzitetna knjižnica

IZ RAZSTAVNIH DVORAN

V Narodni in univerzitetni knjižnici smo v prvi polovici letošnjega leta pripravili razstave o pomembnih slovenskih kulturnih ustvarjalcih, kjer smo predstavili njihovo osebno zapuščino, pisma in korespondenco, fotografsko gradivo o njihovem življenju in delu, knjižne izdaje njihovih del in prevodov. Ob 60. letnici osvoboditve Ljubljane pa smo pripravili razstavo, s katero smo predstavili utrip tistega časa.

Dr. Bratko Kreft - viharник slovenske dramatik in gledališča

Avtorja razstave: dr. Mihael Glavan (NUK), Matjaž Lulik (NUK)

Termin: 3. februar - 5. marec 2005

Bratko Kreft je mnogostranski in večplastni ustvarjalec. Temelj njegovega delovanja izhaja iz slavistike, ki jo je skupaj s primerjalno književnostjo in literarno teorijo študiral najprej na Dunaju. Tam se je seznanil z delavskimi odri, na katerih je v dvajsetih letih tudi režiral in v istem času kot urednik sodeloval pri glasilu *Kominterne* in balkanskih komunističnih partij *Fédération Balcanique*. V Ljubljani je diplomiral l. 1929, doktorat pa je zagovarjal leta 1939. Sodeloval je pri reviji *Tank*, po Kosovelovi smrti je bil urednik *Mladine* (1925-27), 1932-1935 je izdajal in urejal prvo slovensko marksistično revijo *Književnost*, v kateri je bil med pomembnejšimi publicisti. Prav tako spada med vidnejše dramatik socialnega realizma. Zanimal se je za problematiko družbenih trenj, kar odseva v njegovem predvojnem romanu *Človek mrtvaških lobanj*, zaradi katerega se je srečal s sodnimi oblastmi. Kljub oteževalnim okoliščinam ga je kot režiserja l. 1930 sprejelo Narodno gledališče v Ljubljani. Kmalu po italijanski okupaciji je s privoljenjem KP

in OF s pomočjo Turnerjeve štipendije preučeval rusko literaturo v Rimu na tamkajšnjem slavističnem inštitutu. Leta 1942 so ga aretirale italijanske oblasti in poslale v ljubljanske zapore. V hišnem priporu je ostal do konca vojne. L. 1946 se je vrnil v SNG Dramo v Ljubljani, kjer je kot režiser in dramaturg deloval vse do upokojitve leta 1962. Po l. 1945 je doživel uprizoritev svojega najuspešnejšega dela *Kranjski komedijanti*, ki ga je l. 1941 italijanski cenzor prepovedal. Na dramskem področju se je močno posvetil Prešernu, o katerem je napisal več radijskih scenarijev in enega filmskega. Na področju literarne zgodovine se je posvečal razmerju med Puškinom in Shakespeareom, Dostojevskemu in ostalim ruskim pisateljem ter dramatikom na prehodu iz konca 19. v 20. st., predvsem Strindbergu, Brechtu in Krleži. Na filozofski fakulteti je bil 1957-62 honorarni redni profesor za novejšo rusko književnost, l. 1961 je postal redni član SAZU in l. 1976 njen podpredsednik. Prešernovo nagrado je prejel kar trikrat (1948, 1957, 1975), l. 1975 pa tudi nagrado AVNOJ.

Ob 100. obletnici rojstva dr. Bratka Krefta smo razstavili rokopisno, fotografsko in knjižno gradivo.

Dr. Rudolf Trofenik - slovenski založnik v Münchnu

Avtorica razstave: Tatjana Kovač (NUK)

Termin: 10. marec - 2. april 2005

Rudolf Trofenik, doktor prava in filozofije, je po »politični klavzuri« leta 1956 odšel v München. Čeprav je bil že znan pravni znanstvenik, je na tujem začel znova: ustanovil je založbo in izdajal znanstvena dela o kulturi in zgodovini Vzhodne Evrope in Balkana. Osnoval je vrsto knjižnih zbirk s področja slovenistike, slavistike, balkanistike, albanistike, hungaristike. O teh izdajah je leta 1980 pripravil katalog *Index titulorum apparatus*.

Iz obsežnega opusa je razstava prikazala dela, ki govore o Slovencih, slovenski kulturi, slovenski književnosti,

slovenščini. To so publikacije od Brižinskih spomenikov do Vebra, od Kopitarja do Slodnjaka. Trofenikova založniška dejavnost ima mednarodni odmev – prejel je vrsto odlikovanj in častnih nazivov, npr. zaslužni križec Zvezne republike Nemčije, ki mu daje naslov viteza. Predvsem pa so njegove izdaje pripomogle slovenskim piscem k uveljavitvi v širšem strokovnem krogu in so neprecenljive vrednosti za spoznavanje slovenstva v svetu!

Alma M. Karlin

Avtor razstave: Gregor Erjavec (NUK)

Termin: 14. april - 5. maj 2005

Svetovna popotnica, poliglotka, pisateljica Alma Maksimilijana Karlin je bila izjemna ženska, ki pa je na domačih tleh veljala za čudaško, ekstravagantno in od okolja nerazumljeno. Bila je namreč "bitje, ki je sanjalo, da bo živelo med modreci v himalajskih pečinah", opajala jo je eksotičnost, mističnost in magičnost.

Svoja nagnjenja k popotništvu in spoznavanju novega, nenavadnega sveta, je kazala že v letih pred prvo svetovno vojno, saj se je po študiju jezikov, najprej v Gradcu, nato v Parizu in Londonu, umaknila na Švedsko in Norveško.

Rodila se je v Celju 12. oktobra 1889. Po študiju v tujini in koncu vojne (1919) se je vrnila v rodno Celje, kjer pa ni več našla duševnega miru. Ponovno je potovala. V letih 1919-28 je tako prepotovala domala ves svet; med drugim je bila v Južni Ameriki, Združenih državah Amerike, v deželah Daljnega vzhoda, na Tihomorskih otokih, v Avstraliji in Aziji. Že med potovanjem je objavila številne novele, reportaže in podlistke v večih časopisih in revijah, med drugim precej v glasilu celjskih Nemcev Cillier Zeitung. Najpomembnejša dela, med katerimi je največ potopisov, romanov in etnoloških del, je nato izdala v tridesetih letih 20. stoletja. S svojimi deli je zbudila pozornost švedske pisateljice Selme Lagerlöf, ki jo je

predlagala za Nobelovo nagrado za književnost za delo *Laterna smrt*.

Razstavo smo pripravili v sodelovanju s Pokrajinskim muzejem Celje in Osrednjo knjižnico Celje ob 55. obletnici smrti Alme M. Karlin. Razstava je bila zasnova dvodelno, tako da je bilo prikazano Almino potovanje in pisanje, pa tudi njeno etnološko zbirateljstvo in zanimanje za botaniko. Razstavo so povabili na Japonsko.

Pozdrav svobodi

Avtorica razstave: mag. Rozina Švent (NUK)

Termin: 9. maj - 21. maj 2005

Na razstavi, ki je vezana na sam uradni konca druge svetovne vojne, ki je povzročila toliko človeških tragedij, žrtev in materialne škode (ruševin), smo skušali prikazati predvsem utrip tistega časa – kako so osvoboditelje sprejemali prebivalci glavnega mesta in kaj vse se je zgodilo 9. maja 1945 in v naslednjih dneh, predvsem na kulturnem področju. Na razstavi je bilo predstavljeno rokopisno gradivo tistih avtorjev, ki jih hranimo v naši Rokopisni zbirki, in ki so se neposredno vključili v to dogajanje: Oton Župančič, Josip Vidmar, Edvard Kocbek in drugi. Prav pesnik, Oton Župančič je najgloblje izrazil ta zanosna čustva z besedami: «/.../ Kdo, ako ne kulturni delavec, ki je moral štiri leta zatajevati svoje misli, tlačiti svoja čustva, brzdati srd, naj bi pozdravil odrešitelje z vsem zanosom? Zakaj tudi mi smo armada, armada duha, /.../ Zavedamo se, kaj pomeni svobodna beseda, zavedamo pa se tudi vseh težkih dolžnosti, ki nas čakajo v bodoče. /.../» Predstavili smo tudi nekaj glasbenega in slikovnega gradiva, ki je prav tako nastalo v tem času in je shranjeno v naši Glasbeni oz. Slikovni zbirki.

Razstavo smo pripravili ob 60. obletnici osvoboditve Ljubljane.

Dr. Klement Jug

Avtor razstave: mag. Marijan Rupert
(NUK)

Termin: 26. maj - 18. junij 2005

Klement Jug, alpinist in filozof, še dobrih osemdeset let po svoji smrti velja za eno osrednjih, če ne že kar legendarnih oseb v slovenski zavesti. Čeprav njegova filozofska dela niso bila številna in so ostala večinoma v konceptih in fragmentih, pa velja Jug za človeka, ki je filozofijo konkretno udejanjil v svojem lastnem življenju. Temeljna postulata Jugove filozofije, s katerima se je največ ukvarjal in se z njima loteval tudi svojih alpinističnih podvigov v gorah, sta bila prav gotovo volja in etika. Veljal je namreč za človeka, ki je z asketsko predanostjo sledil notranjemu klicu in čeprav se je z gorništvom ukvarjal le dobri dve leti, je v tem kratkem času v slovenskih stenah izvršil vzpone, ki so se zdeli do takrat skoraj nepredstavljeni. Načrtno si je prizadeval opraviti čim večje število prvenstvenih domačih vzponov in z opisi svojih podvigov v Planinskem vestniku navdušiti mlade, da bi mu pri tem sledili. Vendar so njegovi neustavljivi gorniški strasti lahko takrat sledili le redki. Na zadnjem od plezalnih poskusov ene od smeri v triglavski severni steni, ki zdaj nosi njegovo ime, je omahnil v globino, a se je kljub mladosti trajno zapisal v zgodovino slovenskega alpinizma kot človek, ki je našel pot tudi tam, kjer so se morali drugi ustaviti.

Kdo je bil torej Klement Jug – je bil ničejanski fanatik, ki je gnal svoje telo in psiho do skrajnih meja človeških zmogljivosti ali zgolj neizkušeni, naivni in idealistični mladenič, ki je padel v prezgodnjo smrt pod bremenom neizpolnjene ljubezni? Je v severni triglavski steni omahnil ponesreči ali se je celo zavestno pognal v globino? Dilem, povezanih z njegovim kratkim, a intenzivnim življenjem je toliko, da je njegovo življenje kmalu po smrti preraslo v mit – mit, ki še vedno traja in še danes spodbuja mlade plezalce, tako kot jih je v dvajsetih in tridesetih letih prejšnjega stoletja. Morda so si lahko

obiskovalci na ta vprašanja vsaj delno odgovorili tudi ob ogledu razstave iz Jugove osebne zupuščine, ki so jo pred leti njegovi sorodniki prijazno darovali Rokopisni zbirki NUK.

Ruda Jurčec

Avtorica razstave: mag. Rozina Švent
(NUK)

Termin: 23. junij - 3. september 2005

Ruda Jurčec, pisatelj, esejist, urednik, novinar, politik, kulturni organizator in veliki zbiralec slik, je imel dvodelno življenje. Rojen je bil v Ormožu, vendar ga je želja po znanju kmalu odtrgala od doma in ga napotila v velika mesta – Maribor, Ljubljano in nato v Pariz, kjer je leta 1931 diplomiral na tamkajšnji visoki politični šoli. Po končanem študiju se je za nekaj časa posvetil študijskemu popotovanju po Evropi in na tej poti spoznal številne vodilne evropske politike. Obogaten z velikim poznavanjem mednarodne in svetovne politike se je leta 1934 vrnil v domovino in stopil v uredništvo časnika Slovenec, kjer je v nekaj letih napredoval do odgovornega urednika. Leta 1945 se je skupaj z ženo odpravil na begunsko pot, ki ga je vodila najprej v Avstrijo, nato v Italijo in od tam je leta 1947 odpotoval v Argentino, v Buenos Aires.

Zlasti v svojem drugem obdobju, v Argentini, je sooblikoval t. im. »argentinski slovenski kulturni čudež« - povsod, kjer je bilo potrebno poprijeti za delo, je bil zraven. Bil je tudi eden od ustanovnih članov Slovenske Kulturne Akcije (SKA), ki že več kot pol stoletja z velikim idealizmom in požrtvovalnostjo skrbi za nadaljevanje slovenske besede v tujini.

Njegovo najbolj umetniško plodno obdobje je bilo med leti 1950-1969, ko je nastala večina njegovih najboljših del – zlasti roman »Ljubljanski triptih« in spominska trilogija »Skozi luči in sence«. Ob svojem pisateljskem in publicističnem delu, pa je veliko svojega časa posvetil tudi zbiranju umetniških slik, zlati slovenskih impresionistov.

Otvoritev razstave o Almi M. Karlin (14.4.2005): Državna sekretarka z Ministrstva za kulturo dr. Jelka Pirkovič, ravnatelj NUK mag. Lenart Šetinc, gospa Wu Liyuan z Veleposlaništva Ljudske republike Kitajske v Sloveniji in avtor razstave Gregor Erjavec

Otvoritev razstave o Rudolfu Trofeniku (10.3.2005): predsednik SAZU dr. Boštjan Žekš, predsednik Bavarsko-slovenskega društva dr. Peter Zimmermann, Tatjana Lesjak iz Urada Vlade za informiranje in dr. France Bučar

Otvoritev razstave o dr. Bratku Kreftu (3.2.2005): avtor razstave dr. Mihael Glavan, dr. Lev Kreft, ravnatelj NUK mag. Lenart Šetinc

Jesenska razstave v NUK-u

V Narodni in univerzitetni knjižnici pripravljamo v jesenskem terminu – od septembra do decembra štiri razstave.

Razstava podarjenih del Trubarjevega sklada

Avtor razstave: Samo Kristan (NUK)
Termin: 15. september – 24. september
Trubarjev sklad je nastal leta 1992 kot neformalno delovno telo Društva slovenskih pisateljev, Slovenskega centra PEN in Sklada Vladimirja Bartola z namenom subvencioniranja izdajanja literarnih del slovenskih avtorjev v prevodih pri tujih založnikih ter s tem tudi promocije Slovenije, slovenske literature in slovenskih literarnih ustvarjalcev v tujini. Delovanje in dejavnost Trubarjevega sklada sta zanimiva tudi za Narodno in univerzitetno knjižnico kot slovensko nacionalno knjižnico, katere ena izmed glavnih nalog je prav zbiranje, hranjenje in varovanje izdaj slovenskih avtorjev v vseh jezikih. Ta njun skupni interes je leta 1998 privedel do tvornega medsebojnega sodelovanja.

Na razstavi bodo na ogled knjižne izdaje, ki jih je Trubarjev sklad podaril Narodni in univerzitetni knjižnici, in so izšle z njegovo pomočjo.

Razstava ob 400-letnici izida Cervantesovega Don Kihota

Avtor razstave: Veselin Mišković (NUK)
Termin: 29. september – 22. oktober
Razstava bo pokazala izbor izdaj tega romana v fondu Narodne in univerzitetne knjižnice v španskem in slovenskem jeziku pa v drugih jezikih, zlasti tistih, ki so se v preteklosti govorili na Slovenskem. Vključeni bodo najpomembnejši slovenski prevodi, zlasti tisti s tehtnejšimi spremnimi študijami. Spremnno besedilo v katalogu pa bo predstavilo tudi premislek o odnosu Slovencev do tega literarnega dela in španske kulture nasploh. Knjižne izdaje bo spremljala predstavitev dveh poglavitnih likovnih predstavitev

ikonografije Don Kihota. Njuna avtorja sta Nikolaj Pirnat, ki je izdelal ilustracije za prevod Stanka Lebna (Slovenska matica, 1935-1937), in Jože Ciuha, ki se intimno pogovarja z Don Kihotom že desetletja. Obe sta umetniško nesporni kvalitete in na svoj način kažeta, kako se je Don Kihot zasidral v slovenski predstavnosti svet.

PATRES – Cerkevni očetje v NUK

Avtor razstave: Gorazd Kocijančič (NUK)
Termin: 3. november – 30. november
»Cerkevni očetje« se imenujejo tisti antični krščanski pisci, katerih avtoriteta je s časom postala posebej velika. Nekateri vodilni cerkevni očetje so zato dobili še naziv *doctores ecclesiae*, cerkevni učitelji.

Očetovska, »patristična« književnost je srednjemu veku z veliko žanrsko raznolikostjo posredovala tako evangeljsko duhovnost kot antični humanizem in je poleg Biblije predstavljala najmočnejši dejavnik zgodnje evropske kulture. V renesansi so zato poleg poganske antike na novo začeli odkrivati tudi krščansko: vrstiti so se začele knjižne izdaje očetov, ki so bili zelo navzoči tudi v evropski -in slovenski - reformaciji.

Zato ni presenetljivo, da v zakladnicah Narodne in univerzitetne knjižnice hranimo kodekse in zgodnje tiske cerkvenih očetov, ki jih označujejo sami superlativi: najstarejši in najlepši kodeks, najbogatejše iluminiran rokopis ...

Razstava bo predstavila te dragocenosti in obenem orisala zanimive like njihovih avtorjev ter obiskovalcu tako posredovala pogled v zanimivo in po krivici pozabljeno poglavje naše preteklosti, ki se še ni zaključilo.

Ciril Zlobec

Avtorici razstave: mag. Rozina Švent (NUK), Tatjana Kovač (NUK)
Termin: 3. december – 31. december
Ciril Zlobec je že na začetku pesniške poti izrekal svojo človeškost, svojo individualnost in svoj upor z ljubeznijo, celo strastjo. In ljubezen je ostala

njegova osrednja literarna tema in tudi absolutna vrednota.

Radoživemu Kraševcu je ljubezen iznajdljiva, rešuje pesnikovo telo in pesnikovo misel, mu omogoča živeti priljudno in osmišljeno. Zato ta tema pri Zlobcu ni nikoli izpeta, ampak daje vedno nove možnosti za upesnjevanje človekove eksistence. S poezijo se odziva tudi, kadar protestira. Opazna je njegova velika politična zavzetost v vseh pomembnih trenutkih slovenske novejšje zgodovine. Pesnjenje mu daje moč, da na ta način izgovarja vse svoje življenjske skrajnosti.

Ciril Zlobec je prav gotovo planetarni poslanec slovenske lirike in kulture in obenem strpnosti in sodelovanja med narodi. Za svoje delo je prejel vrsto domačih nagrad za izvirno leposlovje in vrsto mednarodnih nagrad za prevode.

V počastitev 80-letnice, ki jo letos obhaja, bomo pripravili razstavo njegove umetniške ustvarjalnosti. Iz obsežnega opusa bomo predstavili pesmi, prozo in publicistiko v monografskih izdajah, prevode v tuje jezike, pa tudi dokumentarno gradivo in rokopise, ki jih hrani Narodna in univerzitetna knjižnica.

SPLOŠNE KNJIŽNICE

VIŠKI VIŠEK SE ZAVZEMA ZA BRANJE

Projekt, namenjen razvijanju
bralne kulture mladih

V Knjižnici Prežihov Voranc smo na začetku šolskega leta 2004/2005 pričeli z izvajanjem programa, ki naj bi prispeval svoj delež pri razvoju bralne kulture mladih med 13. in 18. letom. Našo dejavnost smo poimenovali Viški (ker

smo z njim začeli v knjižnici na Viču) VIŠEK (to je kratica, izpeljana iz besed Vse In ŠE Knjiga). Že sam naslov pove, da so izhodišče programa knjige v povezavi z različnimi temami. Naslov smo si delno izposodili pri filmu o agentu Jamesu Bondu, s čimer smo želeli ponazoriti, da bomo v Viškem višku govorili tudi o filmih in da s knjigo lahko osvojiš več kot samo en svet.

S programom želimo izpolniti naslednje cilje:

- Branje leposlovnih knjig želimo približati tisti starostni skupini otrok, za katero raziskave kažejo, da zanimanje za branje najbolj upade glede na starost.

- V program vključujemo knjige, predvidene za obvezna branja, ki jih poskušamo povezovati z drugimi leposlovnimi deli ter umetniškimi stvaritvami iz neliterarnega področja.

- Mladim bralcem želimo predstaviti nove knjige in aktualizirati starejša književna dela.

- Mlade želimo spodbujati k asociativnemu mišljenju, razvijati njihovo sposobnost izražanja spoznanj o prebranem, jim pomagati spoznavati bralne strategije in jih učiti kritičnega branja. - Širiti želimo njihovo kulturno razgledanost.

Srečanja z mladimi bralci temeljijo na branju odlomkov in pogovoru. Knjižničar ni predavatelj, ampak moderator, vodja diskusije. S to metodo dela mladih sicer ne navajamo na celostno branje leposlovja, kar bi pomenilo, da bi se o prebranem besedilu pogovarjali po končani bralni izkušnji, ampak gre za izpostavljanje posameznih delov besedila, ki jih po tematski, vsebinski, jezikovni, oblikovni, motivni plati ter glede na pripovedne postopke, značaje oseb ipd. lahko primerjamo med seboj. Namen ni samo motiviranje bralca za branje obravnavanih knjig, ampak tudi prepoznavanje in poimenovanje določenih značilnosti besedila z uporabo ustrezne terminologije. Samo kot primer in zelo okrnjeno naj navedem primerjavo

dveh knjig, pri katerih lahko opazujemo različni ubeseditvi iste tematike, in sicer zbirko kratkih zgodb Mateta Dolenca Ozvezdje Jadran in roman Resničnost Lojzeta Kovačiča. V obeh delih lahko najdemo opis strahu. V Ozvezdju Jadran prvoosebni pripovedovalec opiše srečanje z morskim medvedom, skritim v votlini, kar v literarni osebi zbuja določeno tesnobo pa tudi vznemirjenje in nestrpno pričakovanje, kdaj bo žival priplavala iz votline. V Resničnosti prav tako prvoosebni pripovedovalec opiše občutek strahu, povzročen z vzgibom iz okolice, ki ga junak romana poveže s preteklo izkušnjo. Med odlomkoma lahko tako opazujemo opis strahu, ki je povezan s konkretnim predmetom, in ga primerjamo z opisom psihičnega stanja, ki je plod domišljije, psihoze, reminiscenc.

Za preteklo leto smo od septembra do junija pripravili deset srečanj. Devet zadnjih torkov v mesecu smo namenili izvajanju programa, ki smo ga sestavili že na začetku septembra in ga predstavili v obliki knjižnih kazalk, izročkov ter na naši domači spletni strani http://www.vic.sik.si/viski_visek_files/frame.htm, zadnji mesec pa je bil namenjen žrebanju in podelitvi nagrad sodelujočim v uganki, ki je potekala vzporedno z Viškom na spletni strani in se je vsak mesec navezovala na temo srečanja. (Več o programu si lahko ogledate na omenjeni strani.) Poleg tega smo se enkrat odzvali povabilu Mladinskega doma Malči Beličeve in se z njihovimi varovanci pogovarjali o knjigah na temo čarovnic. Pregledali smo tudi nekaj čarovniških urokov, in se enega naučili. Program Viškega viška smo že na začetku leta predstavili osnovnim in srednjim šolam s področja, ki ga pokriva enota Vič. Tako smo gostili dva razreda prvih letnikov Gimnazije Vič ter v praksi preizkusili uro z Viškom na temo ljudskega slovstva.

Prvo leto je bilo poskusno leto, ko smo želeli z Viškom seznaniti čim več

obiskovalcev knjižnice ter učencev področnih šol – zato smo se povezali tudi z njihovimi učitelji. Ugotovili smo, da je odziv na srečanja zelo odvisen od teme (npr. ljubezenska in o čarovnicah sta zbudili večje zanimanje) in da na pogovore niso prišli samo osnovno- in srednješolci, ampak tudi študentje. Pri Viškem višku gre za glavo.

Barbara Marinčič,
Knjižnica Prežihov Voranc

BORZA DELA

DELO IŠČE

Sem univerzitetna diplomirana bibliotekarka. Delovne izkušnje sem pridobivala že med študijem, in sicer v splošnoizobraževalni knjižnici v Ljubljani. Sedaj sem zaposlena v srednješolski knjižnici v Celju, kjer mi je delovno razmerje poteklo z 31.12.2004. Po tem datumu sem iskalka zaposlitve, in sicer bi si želela delati v visokošolski ali specialni knjižnici v Ljubljani. Med svojimi delovnimi izkušnjami naj omenim naslednja opravila: katalogizacija gradiva, izposoja in postavitve gradiva, referenčno delo (informativno), sodelovanje pri kulturnih dogodkih v knjižnici... Aktivno govorim nemški jezik, pasivo pa angleški; med drugim sem uporabljala programsko opremo Word in Excel. V mesecu novembru bom opravila strokovni izpit v NUK-u, hkrati pa sem se tudi sicer pripravljena izobraževati in dodatno izpopolnjevati v kolikor bo to zahtevala narava delovnega mesta. Dosegljiva sem na tel.št. 031 216 548.

DELO IŠČE

Sem univerzitetna diplomirana filozofinja in literarna komparativistka. Predlani sem opravila strokovni bibliotekarski izpit. Do februarja sem nadomeščala delavko v šolski knjižnici Dobrova. Moje delovne izkušnje so urejanje gradiva in izposoja v univerzitetni knjižnici, izposoja v specialni knjižnici, delo informatorja v splošni knjižnici in delo šolske knjižničarke (naročanje gradiva, oprema, izposoja, izvajanje KIZa, organiziranje kulturnih dogodkov). Aktivno se sporazumevam v angleščini in obvladam osnovna računalniška znanja. Pripravljena sem se še dodatno izobraževati v tej smeri. Želela bi si delo v katerikoli vrsti knjižnic, dosegljiva sem na tel. št. 040 749 217.

DELO IŠČE

Univerzitetna diplomirana bibliotekarka in italijanistka, ki je diplomirala 15. 09. 2004 in si je nabrala praktičnih izkušenj na oddelku za Posebno knjižnično gradivo v NUK-u, kjer je tudi opravila tečaj za bodoče aktivne udeležence COBISS iz katalogizacije monografij, je trenutno brez zaposlitve in išče delo v katerikoli knjižnici. Tekoče obvlada slovenščino, italijanščino in nemščino, ker je materni jezik. Tel. 031 581 366.

PRILOGE

1. V prvi prilogi objavljamo vabilo na **strokovno posvetovanje ZBDS** z naslovom "**Informacijski viri in storitve knjižnic v elektronskem okolju**", ki bo potekalo od 24. do 26. oktobra v Portorož. Priloga je priložena prijavnica na posvetovanje in informacija o rezervaciji hotela.
2. V drugi prilogi objavljamo vabilo na **strokovno posvetovanje z mednarodno udeležbo** z naslovom "**Knjižnica - igrišče znanja in zabave**", ki bo potekalo od 12. do 13. septembra v Novem mestu. Priloga je priložena prijavnica na posvetovanje in informacija o rezervaciji hotela. Strokovno srečanje organizira Knjižnica Mirana Jarca iz Novega mesta.
3. V tretji prilogi objavljamo **prevod "Mednarodnih načel o dostopnosti in razširjanju rezultatov znanstveno-raziskovalnega dela"**. Načela so bila oblikovana junija 2005. leta na mednarodnem Kolokviju o razširjanju rezultatov znanstvenoraziskovalne dejavnosti v Londonu.
4. V četrti prilogi objavljamo **naročilnico** za prevod priročnika **ISBD(CR) - Mednarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacij in drugih kontinuiranih virov**. (Ljubljana, Narodna in univerzitetna knjižnica, 2005).
5. V peti prilogi objavljamo **naročilnice** za elektronsko obliko priročnikov **PREKAT** in **ZNAČKA**.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

vabi na strokovno posvetovanje
»Informacijski viri in storitve knjižnic v elektronskem okolju«

Portorož, Kongresni center Bernardin, Smaragdna dvorana,
24. - 26. oktober 2005

Preliminarni program

Ponedeljek, 24. oktober

- 8.00 - 10.00 Registracija in sprejem udeležencev
10.00 - 11.30 Pozdravne besede
Podelitev Čopovih diplom in priznanj
Podelitev nagrad Kalanovega sklada
11.30 - 12.30 **UVODNA REFERATA**
mag. Franci Pivec: Knjižnice in elektronsko okolje
mag. Zoran Krstulović: Digitalna knjižnica: izziv in prihodnost knjižnic
- 12.30 - 14.00 *Odmor za kosilo*
- 14.00 - 16.00 **E-KNJIŽNICA: TRADICIONALNO IN SODOBNO** (Moderator: mag. Franci Pivec)
mag. Jože Zrimšek: Pomen e-vsebin za razvoj informacijske družbe
dr. Primož Južnič: Integracija tradicionalne in digitalne knjižnice, skozi trnje k zvezdam?
dr. Eva Kodrič-Dačić: Zunaj Gutenbergovega vesolja
mag. Alenka Kavčič-Čolić: Bibliotekarstvo v informacijski družbi
dr. Miha Kovač: Elektronsko založništvo: komunikacijska revolucija ali papirnati tiger?
- 16.00 - 16.30 *Odmor*
- 16.30 - 18.00 **PRIDOBIVANJE, OBDELAVA IN HRANJENJE E-VIROV** (Moderatorica: dr. Eva Kodrič-Dačić)
Tanja Tuma: Knjižničarji, založniki in knjigotržci – partnerji na knjižni polici
mag. Karmen Štular: Vidiki tveganja pri pridobivanju e-virov
dr. Alenka Šauperl, dr. Jerry D. Saye: Vsebinski opis v metapodatkovnih strukturah
Tomaž Ulčakar: Ohranjanje elektronskih virov za prihodnost
- 18.00 - 18.20 **PREDSTAVITEV:**
Melissa Hageman: Open access to scholarly communications

18.30 - 19.00 **Predstavitev sponzorjev**

20.00 - **Slavnostna večerja in družabni večer z ansamblom Faraoni** (GH Bernardin)

Torek, 25. oktober

9.00 - 10.30 **USTVARJANJE IN ORGANIZACIJA E-VIROV** (Moderator: mag. Zoran Krstulović)

Ivan Kanič: Digitalna knjižnica Univerze v Ljubljani – digitalna univerzitetna knjižnica?

Ilona Hegykozi: Digitisation in Hungarian libraries: projects, plans and policy

Judit Zagorec-Csuka: Digitalizacija madžarskega domoznanskega in leposlovnega gradiva v Prekmurju

Alemka Belan-Simić: Description, Rules and Problems referring to e-resources in Croatian Library Association's editions

10.30 - 11.00 **Predstavitev sponzorjev**

11.00 - 11.30 *Odmor*

11.30 - 13.30 **DOSTOP, PONUDBA IN UPORABA E-VIROV IN STORITEV** (Moderatorica: mag. Alenka Kavčič-Čolić)

mag. Gorazd Vodeb: Vzpostavitev storitve oddaljenega dostopa do informacijskih virov v Narodni in univerzitetni knjižnici

mag. Anamarija Rožić-Hristovski, mag. Iztok Humar: Testiranje uporabnosti knjižničnih portalov: ocena portala MojaKnjiznica@CMK

Breda Karun: Portal KAMRA – virtualni regijski pomnilnik

Miro Pušnik, mag. Gorazd Vodeb: Enotni uporabniški vmesniki in združevalni iskalniki – nov pristop k iskanju po elektronskih virih v knjižnicah

mag. Janez Jug: Uporaba zbirke visokošolskih del Dela FDV

13.30 - 15.00 *Odmor za kosilo*

15.00 - 16.30 **PREDSTAVITVE** (Moderatorica: Irena Sešek)

mag. Zoran Krstulović: Evropska knjižnica (TEL)

mag. Darko Balažic, mag. Karmen Štular-Sotošek: Partnerstva pri oblikovanju in ponudbi e-storitev: TEL-ME-MOR

mag. Janez Štebe: Prototip povezovanja knjižničnega kataloga in elektronsko dostopnih gradiv Arhiva družboslovnih podatkov

Tomaž Smrekar: Posredovanje statističnih informacij: možnosti sodelovanja med Statističnim uradom RS in splošnimi knjižnicami

16.30 - 17.00 *Odmor*

17.00 - 18.00 **Volilna skupščina ZBDS** (Dvorana Adria)

20.00 - **Kulturni večer:** Nepozabni piknik s tvojo ženo (Izvajajo: Gledališče smeha, Koper; Smaragdna dvorana)

Sreda, 26. oktober

8.30 - 10.30 **IZOBRAŽEVANJE KNJIŽNIČARJEV IN UPORABNIKOV ZA E-KNJIŽNICO** (Moderatorica: Sandra Kurnik-Zupanič)
Mojca Dolgan Petrič, dr. Melita Ambrožič: Sodobne potrebe in izzivi v izobraževanju in razvoju kariere knjižničarjev
dr. Maksimilijan Gerkeš: Spletno usposabljanje za uporabo e-storitev IZUM-a
dr. Terry L. Weech: Education for digital librarianship
dr. Maja Žumer: Nove razmere, novi izzivi: prenova študijskega programa na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo
dr. Tatjana Aparac Jelušič: Bolonjski proces i studij informacijskih znanosti

10.30 - 11.00 *Odmor*

11.00 - 13.00 **OKROGLA MIZA: Slovenski knjižničar v 21. stoletju: poklic, izobrazba, vstop v stroko, napredovanje** (Moderator: dr. Miha Kovač)

Uvodne teze za razpravo:

- Formalno izobraževanje in vstop v stroko
- Permanentno izobraževanje
- Napredovanje in kariera
- Položaj in promocija poklica v družbi
- Organiziranost knjižničarjev

13.15 - 14.30 **Zaključek posvetovanja**

V predverju kongresne dvorane se bodo predstavili sponzorji posvetovanja, organizirana bo prodajna stojnica s publikacijami in promocijskimi gradivi knjižnic, ogledali pa si boste lahko tudi zanimivo razstavo o razvoju slovenskih splošnih knjižnic avtorice Mateje Ločniškar-Fidler.

Programski odbor

dr. Melita Ambrožič (NUK, Ljubljana), Zoran Krstulović (NUK, Ljubljana), Matjaž Musek (Onkološki inštitut, Ljubljana), mag. Franci Pivec (IZUM, Maribor), dr. Maja Žumer (FF, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo).

Organizacijski odbor

Nataša Kuštrin-Tušek (Šolski center Nova Gorica), mag. Stanislav Bahor (NUK, Ljubljana), Mojca Dolgan-Petrič (CTK, Ljubljana), Lili Hubej (NUK, Ljubljana), Tjaša Klemenčič (Osnovna šola Frana Erjavca, Nova Gorica), Evgen Koštial (Osrednja knjižnica Srečka Vilharja, Koper), Sandra Kurnik Zupanič (UKM, Maribor), Smiljana Pejanovič (CTK,

Ljubljana), Martina Rozman-Salobir (Osrednja knjižnica Celje), Irena Sešek (NUK, Ljubljana).

Kotizacija

Člani društev bibliotekarjev **45.000 SIT**, ostali **50.000 SIT**. Kotizacija vključuje udeležbo na strokovnem in družabnem delu posvetovanja (skupna večerja in kulturni večer) ter gradiva (vključno z zbornikom posvetovanja).

Če boste iz vaše ustanove prijaviili več udeležencev, bo imel drugi in vsak naslednji delavec pri kotizaciji **10% popusta**.

V skladu s sklepom predsedstva ZBDS so lahko predstavniki Sekcije študentov bibliotekarstva prisotni na strokovnem delu posvetovanja brezplačno (podrobnejše informacije dobijo pri Maji Blažič, predsednici sekcije). Kotizacija, ki vključuje tudi udeležbo na družabnem delu posvetovanja ter vsa gradiva, znaša za študente člane bibliotekarskih društev **10.000 SIT**, za ostale **13.000 SIT**.

Kotizacija za upokoence člane bibliotekarskih društev znaša **10.000 SIT**, za ostale **13.000 SIT**.

Kotizacijo plačate na **transakcijski račun ZBDS: Nova ljubljanska banka, št.: 02010-0014608845 najkasneje do vključno 17. oktobra 2005**, sklic: 00-vaša davčna številka-222, in sicer ločeno za vsakega udeleženca iz vaše ustanove.

Račun vam bomo poslali po pošti po končanem posvetovanju.

Prijave in odjave

Vašo pisno prijavo pričakujemo najkasneje do **10. oktobra 2005**. Prijavnico nam lahko pošljete po pošti, elektronski pošti ali faksu.

Zadnji rok za morebitno (pisno) odpoved je **17. oktober 2005**, vendar vam bomo obračunali administrativne stroške v višini 10% kotizacije. Pri kasnejši odjavi ali neudeležbi ste dolžni kotizacijo poravnati v celoti.

Vstop v dvorane bo možen le s priponko.

Rezervacija hotela

Prenočišče si udeleženci organizirajo sami. V Hotelih Bernardin bodo imeli udeleženci posvetovanja ugodnejšo ceno, zato pri rezervaciji navedite naslov posvetovanja. (<http://www.h-bernardin.si/booking>).

Cene za nočitev z zajtrkom za udeležence posvetovanja ZBDS:

GH Bernardin, 5*	Nočitev z zajtrkom
Enoposteljna soba	33.300 Sit
Dvoposteljna soba, na osebo	19.700 Sit
Hotel Histrion, 4*	
Enoposteljna soba	24.000 Sit
Dvoposteljna soba, na osebo	15.600 Sit
Hotel Vile Park, 3*	

Enoposteljna soba	20.400 Sit
Dvoposteljna soba, na osebo	13.200 Sit

Podrobnejše informacije in prijave

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

Turjaška 1, 1000 Ljubljana

Telefon: 01/2001-193

Faks: 01/2513-052

E-pošta: lili.hubej@nuk.uni-lj.si

Spletna stran: <http://www.zbds-zveza.si/portoroz2005.asp>

K N J I Ž N I C A

M I R A N A
J A R C A

STROKOVNO SREČANJE Z MEDNARODNO UDELEŽBO

KNJIŽNICA - IGRIŠČE ZNANJA IN ZABAVE

Splošne knjižnice in prosti čas

Novo mesto, 12. – 13. september 2005

Hotel Krka, Novi trg 1

PROGRAM

Ponedeljek, 12. september

- 09.00-10.00   **Registracija**
10.00-10.15   **Pozdrav udeležencem / Andreja Pleničar, direktorica Knjižnice Mirana Jarca**
Novo mesto in župan MO Novo mesto, mag. Boštjan Kovačič

Delovna jezika strokovnega srečanja bosta slovenski in hrvaški.

Moderatorica: Darja Peperko Golob

- 10.15-10.45   **prof. dr. Mirjana Ule**, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana: **Prosti čas kot vrednota v osebni ekonomiji sodobnega človeka**
10.45-11.05   **dr. Danko Plevnik**, publicist, Slobodna Dalmacija: **Filozofski aspekti potrošnje slobodnog vremena**
11.05-11.25   **dr. Primož Južnič, dr. Miha Kovač**, Filozofska fakulteta, Ljubljana, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo: **Novi študijski programi za bibliotekarstvo, knjižnice in prosti čas**
11.25-11.45   **dr. Silva Novljan**, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana: **Čas prostosti v knjižnici**
11.45-12.00   **Diskusija**
12.00-12.30   **Odmor**

Moderatorka: Slavka Kristan

- 12.30-12.50 **Breda Podbrežnik Vukmir**, Matična knjižnica Kamnik: **Skrita moč knjižnic - knjižnica kot motivacijski prostor za doživljajsko branje**
- 12.50-13.10 **Vesna Karuza**, Gradska knjižnica Zadar: **»Vidimo se u Knjižnici« - česta poruka na mobitelima naših najmlađih korisnika**
- 13.10-13.30 **Igor Andrin, Neda Isaković, mag. Mateja Ločniškar-Fidler**, Knjižnica Bežigrad in **dr. Orest Jarh**, Tehniški muzej Slovenije, Ljubljana: **Brisanje prahu s knjižničnih in muzejskih polic**
- 13.30-13.50 **Maja Šinkovec Rajh, Andreja Štorman**, Matična knjižnica Kamnik: **Ljudsko izročilo kot izziv za delo z otroki**
- 13.50-14.05 **Diskusija**
- 14.05-15.35 **Čas za kosilo**

Moderatorki: Maja Ivanež in Petra Kovič

- 15.35-15.55 **Kristina Čunović, Zdravko Vuković**, Gradska knjižnica »Ivan Goran Kovačić« Karlovac: **Slobodno vrijeme mladih**
- 15.55-16.15 **Nela Načinović**, Gradska knjižnica Pula: **Motiviranost slovenskih turista za korištenje knjižničnih usluga Gradske knjižnice Pula – Multimedijalne čitaonice**
- 16.15-16.35 **Jadranka Matić-Zupančič, Mira Grahek**, Knjižnica Mirana Jarca, Novo mesto in **Barbara Simoniti**, pesnica: **»Nabito polna zatišnost«: srečanje s poezijo Barbare Simoniti ob izbranih diapozitivih**
- 16.35-16.50 **Diskusija**
- 17.00-18.30 **Ogled knjižnice Mirana Jarca Novo mesto in dogodka Janez Trdina Popotnik in samotnež pod Gorjanci**
- 20.00 **Skupna večerja**

Torek, 13. september

Moderatorka: Jadranka Matić-Zupančič

- 9.00-9.20 **Mateja Perko**, Zavod za usposabljanje invalidne mladine Kamnik: **Radovedni in razposajeni otroci in mladostniki s posebnimi potrebami v knjižnici ali hendikep kot privilegij**
- 9.20-9.40 **mr. Dunja-Marija Gabriel**, Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb: **Grada lagana za čitanje kao pomoć u opismenjavanju osoba s posebnim potrebama**
- 9.40-10.00 **Zlata Horvat**, Osnovna šola center Novo mesto: **Čari in težave legastenije**
- 10.00-10.15 **Diskusija**
- 10.15-10.45 **Odmor**

Moderatorke: Petra Kovič in Maja Ivanež

- 10.45-11.05 **mag. Tilka Jamnik**, Knjižnica Otona Župančiča, Ljubljana, **Metka Zver**, Mladinska knjiga-trgovina, Ljubljana: **Knjižne čajanke in prosti čas**
- 11.05-11.25 **Anton Praznik**, Knjižnica Otona Župančiča, Ljubljana: **Šah - zanimiva igra za preživljanje prostega časa v knjižnici**
- 11.25-11.45 **Slavka Kristan**, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto: **Mladinska knjižničarka »soli pamet« staršem**
- 11.45-12.05 **Nada Eleta**, Gradska knjižnica »Ivan Goran Kovačić« Karlovac: **Izdavačka djelatnost Gradske knjižnice**
- 12.05-12.20 **Diskusija in zaključek**
- 12.30-14.30 **Organizirani ogled Novega mesta (knjižnica frančiškanskega samostana, Dolenjski muzej, Kapiteljska cerkev sv. Nikolaja)**

STROKOVNO SREČANJE Z MEDNARODNO UDELEŽBO

KNJIŽNICA-IGRIŠČE ZNANJA IN ZABAVE

Splošne knjižnice in prosti čas

Novo mesto, 12. – 13. september 2005

Hotel Krka, Novi trg 1

PRIJAVNICA

Prijavljam udeležbo na strokovnem srečanju Knjižnica-igrišče znanja in zabave:

USTANOVA:

ULICA IN HIŠNA ŠTEVILKA:

POŠTNA ŠTEVILKA:

KRAJ:

DAVČNA ŠTEVILKA:

DAVČNI ZAVEZANEC: DA   NE

IME IN PRIIMEK UDELEŽENCA/KE:

TELEFON:

FAKS:

E-MAIL:

UDELEŽIL-A SE BOM ORGANIZIRANEGA OGLEDA:

Knjižnice Mirana Jarca: DA   NE

Novega mesta: DA   NE

Kotizacija za udeležbo na simpoziju znaša 20.000 tolarjev, v primeru, če se boste prijavili do konca julija. Če se boste prijavili po 31. juliju, znaša kotizacija 30.000 tolarjev. Kotizacija za študente znaša 5.000 tolarjev. DDV je vključen v ceno kotizacije. V kotizacijo je vključeno tudi: gradivo, reklamno gradivo, osvežilne pijače in skupna večerja.

Kotizacija se plača po prejetju računa po zaključenem strokovnem srečanju.

Način prijave:

- pošljite izpolnjeno prijavnico na spodnji naslov ali telefax, s pripisom Strokovno srečanje Knjižnica – igrišče znanja in zabave.

☉ po udeležbi na strokovnem srečanju vam bo Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto izstavila račun

Zadnji rok za prijavo je 31. avgust, 2005.

Naslov:

**Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto
Rozmanova 28
8000 Novo mesto
Slovenija**

Telefax: ++ 386 7 393 46 01

STROKOVNO SREČANJE Z MEDNARODNO UDELEŽBO

KNJIŽNICA-IGRIŠČE ZNANJA IN ZABAVE

Splošne knjižnice in prosti čas

Novo mesto, 12. – 13. september 2005

Hotel Krka, Novi trg 1

REZERVACIJA HOTELA

USTANOVA:

ULICA IN HIŠNA ŠTEVILKA:

POŠTNA ŠTEVILKA:

KRAJ:

DAVČNA ŠTEVILKA:

DAVČNI ZAVEZANEC: DA   NE

IME IN PRIIMEK UDELEŽENCA/KE:

TELEFON:

FAKS:

E- MAIL:

BIVANJE V HOTELU od _____ do _____

REZERVIRAJTE MI (označite):

- enoposteljno sobo
 dvoposteljno sobo

DVOPOSTELJNO SOBO ŽELIM DELITI Z:

REZERVIRAJTE MI (označite):

- nočitev z zajtrkom
 polpenzion

Hotel Krka nudi vsem udeležencem posvetovanja 30 % popusta.

Cenik s 30% popustom:

	<i>Enoposteljna soba</i>	<i>Dvoposteljna soba</i>
<i>Nočitev z zajtrkom</i>	<i>12.600 SIT</i>	<i>18.900 SIT</i>
<i>Polpenzion</i>	<i>13.300 SIT</i>	<i>10.150 SIT</i>

Ker je število mest v dvoposteljnih in enoposteljnih sobah omejeno, Vas prosimo, da pohitite s prijavami.

Plačilo je možno: gotovina, plačilne kartice (MasterCard, Visa, Dinners...)

Datum: .....

Podpis: .....

Izpolnjeno prijavnico pošljite do 31. avgusta 2005 na naslov:

KRKA ZDRAVILIŠČA, d.o.o.
Hotel Krka
Novi trg 1
8501 Novo mesto, Slovenija

telefax: ++386 7 331 30 00

E-mail: albina.vrbos@krka-zdravilisca.si

S pripisom Strokovno srečanje Knjižnica - igrišče znanja in zabave.

Informacije:

Tel.: ++386 7 394 21 12

E-mail: albina.vrbos@krka-zdravilisca.si

MEDNARODNA NAČELA O DOSTOPNOSTI IN RAZŠIRJANJU REZULTATOV ZNANSTVENORAZISKOVALNEGA DELA

Junija 2005 je v Londonu potekal mednarodni kolokvij o razširjanju rezultatov znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki ga je organiziral britanski konzorcij JISC (*The Joint Information Systems Committee*) pod naslovom »**JISC International Colloquium: International Solutions of the Dissemination of Research**«. Na njem so povabljeni predstavniki konzorcijev in raziskovalci iz triinšestdesetih držav soglasno oblikovali dvanajst načel o uresničevanju **nove paradigme publiciranja** znanstvenih in strokovnih besedil ter o **vlogi mednarodnih konzorcijev pri pridobivanju elektronskih revij**. Pri oblikovanju dokumenta je sodelovala tudi Slovenija, ki jo je na kolokviju zastopala izvršna direktorica konzorcija COSEC, mag. Karmen Štular Sotošek.

Izjava o načelih:

- prepričani smo, da je obveščanje o rezultatih pomemben del raziskovalnega procesa in da morajo biti izsledki znanstvenih raziskav takoj in v čim širšem obsegu posredovani in dostopni javnosti;
- izsledki znanstvenih raziskav so zelo obsežni; tako kot dostop do članka samega, je pomemben dostop do podatkov, dokumentov in drugih informacij, ki so bile uporabljene ali ustvarjene v raziskovalnem procesu;
- obstaja več učinkovitih poti za doseg tega cilja; tradicionalne oblike izdajanja publikacij so samo ena izmed možnih poti;
- med novimi oblikami publiciranja izsledkov znanstvenih raziskav ponujajo številne nove možnosti prosto dostopne revije, vsebinski repozitoriji ter repozitoriji ustanov, zato je potrebno spodbujati njihov nadaljnji razvoj in čim širšo uporabo;
- ustanove in izdajatelji morajo proučiti omenjene možnosti, saj le-te omogočajo enostaven in trajen prehod od stare na novo paradigmo publiciranja;
- zelo pomembno je zagotoviti stalen in dolgoročen dostop do izsledkov raziskav ter z njimi povezanih podatkov in tudi njihovo trajno ohranjanje;
- katerakoli nova oblika komuniciranja v okviru raziskovalnega dela mora zagotavljati raziskovalcem vsaj takšne možnosti za njihovo znanstveno dokazovanje in potrjevanje, kot jih imajo v okviru sedanjih oblik - ali pa mora te možnosti še izboljšati;
- avtorjem oziroma avtorskim ustanovam mora biti zagotovljena pravica do varovanja intelektualne lastnine;
- premajhna konkurenca med ponudniki revij nam daje veliko manj »tržne moči«, kot bi pričakovali glede na sredstva, ki jih porabimo;

- prepričani smo, da je izgradnja močnejših mednarodnih konzorcijev in izmenjava informacij, strokovnega znanja in izkušenj o tem, kako urejamo naše odnose z izdajatelji, zelo koristna;
- med knjižnicami in konzorciji mora potekati neovirana izmenjava informacij o pogojih, cenah, pogojih in posameznih pogodbenih določilih;
- pri našem poslovanju z izdajatelji želimo delovati odprto in pregledno in ga ne omejevati z restriktivnimi določbami glede razširjanja informacij.

London, 21.-23. junij 2005

Dodatne informacije:

mag. Karmen Štular Sotošek

e-mail: karmen.stular@nuk.uni-lj.si

<http://www.nuk.uni-lj.si/cosec>

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
Turjaška 1
1000 LJUBLJANA

NAROČILNICA

Ustanova: _____

_____

Ulica: _____

Poštna številka: _____ Kraj: _____

Odgovorna oseba: _____ Davčna številka: _____

Naročamo _____ izvodov **priročnika ISBD(CR) - Mednarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacij in drugih kontinuiranih virov**. Ljubljana : Narodna in univerzitetna knjižnica, 2005; po ceni 6.200,00 SIT.

Datum:

Podpis:

Narodna in univerzitetna knjižnica
Informacijski center za bibliotekarstvo
Turjaška 1
1000 Ljubljana

NAROČILNICA za priročnik PREKAT

Naročamo naslednje število uporabniških imen za dostop do elektronske oblike priročnika PREKAT, Ljubljana : Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani, 2001:

___ uporabniških imen – naročnik je pravna oseba, cena posameznega dostopa: 4.500,00 SIT,

___ uporabniških imen – naročnik je fizična oseba, cena posameznega dostopa: 3.000,00 SIT.

Ime, priimek in naslov (**individualni naročniki**) / naziv in naslov (**knjižnica**):

E-naslov (nanj vam bomo poslali geslo in uporabniško ime):

Odgovorna oseba knjižnice (ime in priimek):

žig

podpis odgovorne osebe

Narodna in univerzitetna knjižnica
Informacijski center za bibliotekarstvo
Turjaška 1
1000 Ljubljana

NAROČILNICA za priročnik ZNAČKA

Naročamo naslednje število uporabniških imen za dostop do elektronske oblike priročnika ZNAČKA, Ljubljana : Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani, 2001:

___ uporabniških imen – naročnik je pravna oseba, cena posameznega dostopa: 3.000,00 SIT,

___ uporabniških imen – naročnik je fizična oseba, cena posameznega dostopa: 2.000,00 SIT.

Ime, priimek in naslov (**individualni naročniki**) / naziv in naslov (**knjižnica**):

E-naslov (nanj vam bomo poslali geslo in uporabniško ime):

Odgovorna oseba knjižnice (ime in priimek):

žig

podpis odgovorne osebe

Narodna in univerzitetna knjižnica
Informacijski center za bibliotekarstvo
Turjaška 1
1000 Ljubljana

NAROČILNICA za priročnika PREKAT in ZNAČKA

Naročamo naslednje število uporabniških imen za dostop do elektronske oblike priročnikov ZNAČKA in PREKAT:

___ uporabniških imen – naročnik je pravna oseba, cena posameznega dostopa: 7.500,00 SIT,

___ uporabniških imen – naročnik je fizična oseba, cena posameznega dostopa: 4.200,00 SIT.

Ime, priimek in naslov (**individualni naročniki**) / naziv in naslov (**knjižnica**):

E-naslov (nanj vam bomo poslali geslo in uporabniško ime):

Odgovorna oseba knjižnice (ime in priimek):

žig

podpis odgovorne osebe
